

Traktat Zygmunta I,
z Albrechtem Prus-
kim 1525.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Obrzęd nader wspaniały, iakiego w tym rozdziału nigdy Warszawa niewidziała, lecz razem najboleśniejsze przywodzący wspomnienie, odbyty wczoraj został w stolicy Królestwa Polskiego. Oddano część żalobną wiecznej pamięci wspaniałego Wskrzesiciela naszej Ojczyzny, Błogosławionego ALEXANDRA I. Każdy z mieszkańców stolicy przeżył równie wdzięcznością dla swego najmiłosiwszego Dobroczyncy, iak mając serce obarczone najdotkliwszą żalością, spieszył widzieć ten obrzęd który był oznaką tych uczuć. Okna i balkony domów będących przy ulicach któremi przechodził orszak złożony z kilkunastu tysięcy osób, okryte kirem, zapełniły Damy w grubej żalobie, a Lud napelniał ulice, tak, iż prawie cała ludność stolicy była świadkiem obrzędu. Orszak postępował podług przepisu wskazanego *Programmtem* już wiadomym naszym Czytelnikom; a nim nastąpi dokładne opisanie całego obrzędu, umieszczamy niektóre szczegóły z dnia wczorajszego. — Wspaniałym był widok Rektora, Dziekana i Professorów Królewskiego Uniwersytetu, których Publiczność, w ich togach pierwszy raz w takowej uroczystości widziała. Następnie niesiono na złotych wozgłowiach 36 Orderów różnych narodów, któremi Najjaśniejszy ALEXANDER I. był ozdobiony. Miecz niósł Senator Kasztelan *Nakwski*, Kulę ziemską Sena: Kasztelan *Gliszczynski*, Berło Senator Woiewoda *Czar-*

necki. a Koronę Królewską Senator Woiewoda, Minister Wyznań Reli: i Oświecenia, Hrabia *Stan: Grabowski*. Za temi godłami najwyższego dostojenstwa, następowały maiestacyjne Mary, a na nich Trumna i Popiersie zmarłego MONARCHY, okryte purpurą Królewską zasianą *białemi Orłami*; przepyszny paludament okrywał Wizerunek i Trumnę Błogosławionego CESARZA i KRÓLA; na ten widok oczy wszystkich obecnych zalały się łzami! były to łzy świętej wdzięczności żalu i uwielbienia! — Całe ubranie Mar i Trumny jest wykonane podług planu *Professora Blanka*. Następny Orszak postępował podług przepisu ogłoszonego *Programmtem*. Gdy Trumna zbliżyła się do drzwi starożytnego Kościoła S. Jana, przyjął ją JW. JX. Arcy-Biskup *Prymas* otoczony Biskupami, Prałatami, Kanonikami i nader licznem Duchowieństwem, tak Stolicy, iakoteż z różnych stron Królestwa na ten obrzęd przybyłego. — Gdy składano trumnę i popiersie na katafalku wzniesionym w środku Kościoła, 150 Artystów *Muzycznych* pleci obiej, wykonało *mizerere*, kompozycji *Pergolezego*. Nastąpiła Msza S. celebrowana przez JW. *Prymasa*; po *kirje*, JW. Biskup *Kuiawsko-Kabiski Kozmian*, otoczony Prałatami stanął przed katafalkiem i odczytał wyrazy wiecznej pamięci *Monarchy*, wzywając aby Lud błagał Przedwiecznego za Duszę *JEGO*, gdy się przeniesie do wieczności; z powszechnem rozczuleniem wszy-

stkich obecnych odmówiono modlitwę, powtórzyły ją wszystkie usta a pochodziła z serca! — Po *Ewangelji*, wzorowy Mówca polski, JW. Biskup Krakowski *Woronicz*, miał Kazanie, w którym wymienił te bolesne straty jakie przez zgon *ALEXANDRA* poniosła *Europa*, *Rossja*, *Polska* i ludzkość. W czasie Mszy S. wykonano *Rekwjem* kompozycji Kapelmistrza *Rozłowskiego*, które niegdyś ułożył na obchód żałobny w *Petersburgu* po zgonie Króla Stanisława Augusta. Zakończyła pieśń *Salve Regina* kompozycji *Saljerego*; wszystkie te muzyki wykonane były pod Dyrekcją Profesora *Soliwy*. — Stosownie do tak wielkiego obchodu, urządzony jest wewnątrz Kościoła Metropolitalny podług planu i pod kierunkiem Generalnego Intendenta budowl Korony, JW: *Kubińskiego*; nastąpi oddzielny opis tego rzadkiej piękności urządzenia i wszystkich ozdób. 3,000 Świeciarzących jaśniało w czasie nabożeństwa. — Dziś wielkie żałobne nabożeństwo odbywa się w tymże Kościele, na które osoby wezwane przybyć tylko mogą; zaś w *Poniedziałek* i *Wtorek* oprócz biletów do ławek dla Dam, które *Wice Prezydent Mun:* i Komitet żałobny w liczbie przepisanej rozdać, inne miejsca boczne, dla publiczności będą wolne.

JW. Hrabia *Lanżeron* Jenerał J. W. R. przybył do *Warszawy*.

Wczoraj odebrano przez Sztafetę w *Warszawie* wiadomość z *Krakowa*, datowaną d. 5 h: m: o nagłym i wielkim przyborze wody na *Wisłę*, co się dla wczesnego zabezpieczenia donosi.

w Kantonie Nr 81 *P. Lewenglika*, obok *Ratusza Głó:* w którym tylokrrotnie wygrano, także w wczorajszym ciągnięciu *Loterii* liczbowej wygrano 2 *Terna*, to jest, na Nra 4. 7. 60. i 4. 46. 60., iakoteż 46 *Amb* i znaczne *Extrakty*. —

Na czele trzeciego Numeru *Jzdy*, o które-

go wyjęciu w dniu 1 b: m: donieśliśmy, czytamy rozprawę o *wpływie machin na dobro powszechne*, która uderzającemi w niektórych szczegółach odznacza się myślami: Między innymi, Autor jest obróńcą zbytku, i tak o nim powiada: „Zbytek jest to nieodgadnione w Ekonomji politycznej *widmo*, na kształt obłądnych upiórów, właściwego znaczenia i pewnego celu nie mające. Przez zbytek nie należy rozumieć wydatków, przechodzących możność lub potrzebę, bo trudno oznaczyć z pewnością, co właściwie należy do nieodzownych potrzeb człowieka. Rzut oka na ubogą rodzinę *Paris* w *Brazylii* przekonałby nas, że najbiedniejszy *Europejczyk* w wysokim stopniu oddaje się zbytkowi; a nawet te same rodziny *Puris*, ieszcze z pewnego względu zbytku. Następnie wywodzi jego korzyści, utrzymując: „że chęć podobania się jest źródłem zbytku; celem jego, zaspokojenie tej chęci. Zbytek z tego stanowiska uważany, niemá w sobie nic nagannego; że wzbudza w ludziach chęć podobania się, to właśnie stanowi jego zaletę“ dalej utrzymuje: „że nieustanne dążenie człowieka do ulepszenia swojego bytu, jest zasadą jego działalności; i równie iak chęć noszenia modnych czepeków zniewoliła dziewczęta *pensylwańskie* do robienia rękawiczek, tak wszędzie zbytek pobudza do pracy.“ w Artykule o *lakierach* podanych jest 19 recept do lakierów spirytusowych, tak do drzewa iako i innych przedmiotów. *Kopalowe lakiery*, iak wiadomo, są najtrwalsze, ale i najtrudniejsze; Lakiernicy w *Paryżu* unieją sobie te trudności ułatwić, puszczaiąc kroplami na potłuczone cząstki *Kopal* czysty olejek rozmarynowy; brylka *Kopal* przez te krople zmiękzone wybieraiają do lakierów robionych na spirytusie lub terpentynowym oleju niezmiękzone zaś smażą na lakiery olejne. P.

Hann Preperator Chemiczny przy Uniwersytecie *Warszawskim* napisał rozprawę, O *falszowaniu pism i sposobach odkrycia tego*, do czego dało mu powód wezwanie od Sądu Policji Poprawczej. w Tej rozprawie podane są sposoby wydobycia przez chemiczne środki *zniszczonego pisma*, a przynajmniej przekonania się o fałszerstwie. Zapobiegając temu, radzi Autor używanie atramentów w zniszczeniu niepodlegających, i podaje przepisy do ich zrobienia z wnióskiem, że szczególniej *Pisarze A-ktowi*, dla większej trwałości pism i ochronienia ich od fałszowania, używaćby ich powinni. P. *Villarsy* wynalazł nowe narzędzie do przenoszenia, kopjowania, zmniejszenia lub kopjowania *mappi* wszelkich *planów*. Narzędzie to, iak objaśnia rysunek, jest bardzo proste i w użyciu łatwe, tak dalece, że podług twierdzenia Autora, 10cioletni chłopiec najzawilsze rysunki za jego pomocą przenosić może. Umieszczony jest także opis, i rysunek aparatu do sporządzania *sztucznych wód mineralnych*, za którego pomocą można sto butelek wody nadzieln kwasem węglowym nasyconej otrzy- mać, a do tego tyle tylko potrzeba zręczności i wprawy, aby butelki podstawić i zatykać; taki więc aparat nawet w prywatnych domach może dostarczać zdrowej wody do picia. Jego wynalazcą jest Aptekarz *Symonia w Nancy*. Jny aparat wynalazku Pana *Paul* służy do czyszczenia brudnej wody do użytków techni- cznych i do picia. Pan *Vismara* Professor w *Kremonie* odkrył nowy sposób cementowa- nia stali, to jest, za pomocą termolampy. Stal takowa jest lepsza i tańsza od cementowanej sposobem zwyczajnym; dla doświadczenia robio- no z niej narzędzia ostre a nawet brzytwy, któ- re się wybornie udają. P. *Drobnik w Au- strji* chcąc polepszyć łaki, hurtował je owcami, ale mając tylko szlachetniejszej rassy owce,

sporządził dla ich ochronienia *hurty kryte*; u- życie ich przyniosło skutek iak najlepszy. Światlejszym Agronomom znaioma jest skute- czność *gipsu* kiedy się tenże używa do potrzą- sania roślin pastewnych, ale że w wielu okoli- cach jest za drogi, przeto P. *Pospischil w Mo- rawji* wynalazł tani jego surrogat, mieszając na muł ze stawu z wapnem niegaszonym. Gdy się ta mieszanina dobrze z sobą połączy i w podwójnej ilości użyje, skuteczność jej zupełnie równa jest *gipsowi*.

R O Z M A I T O Ś C I .

w *Turingji* panują często pożary, w jednej tylko nocy z dnia 11 na 12 z.m. spłonęło w o- kolicy *Celleda* razem w 3 miejscach kilkanaście domów; niemniej w nocy z d. 14 na 15 spłonęło niedaleko *Frejburga* przeszło 100 domów, przyczem kilku ludzi utraciło życie. — Xiążę *Bernard Sasko-Wejmarski* Dowódcą za- chodniej *Flandrji*, bawi dotąd w *Amercyę północ.*; i często przysyła różne osobliwości historyczno-naturalne do *Europy*. — Minister wojny Królestwa *Niderlandzkiego* wydał roz- kaz dzienny, żeby żaden Officer nie należał do komitetu utworzonego na wsparcie *Greków*. — Dziennik Paryzki utrzymuje, iż w *Hiszpanji* prowincja *Biskaj*, zatrzyma znowu dawne przywileje bez zmiany. — Tak zwany Pułko- wnik *Bazan* który na czele buntowników (któ- rzy wylądowali pod *Guardamor*) ciężko został raniony przez Ochotników Królewskich, już zakończył życie. — Dyrektor Akademji Malar- stwa w *Rzymie* P. *Guerin* i Poeta Książę *De- lawin*, są mianowani członkami Akademji *Ty- berjańskiej*.

Dnia 25 b.m. sprzedana będzie po zmarłym Królu *Bawarskim*, przez publiczną licytacją w ogrodzie *Nimfenburgskim*, menażerja róż- nych zwierząt zagranicznych, niemniej znaczna ilość osobliwszego drobiu. — Mniemają że ogień

który się wszczął w Cyrku Panów *Frankoni*, był rozmyślnie podłożony, strata zrzadzona przez ten pożar, wynosi 1,206,000 złp:
PRZYECZALI do WARSZAWY.

Padoski Hra. z Lipnowskiego. — Pruszak Antoni Hra: z Czubina. — Tarnowski Felix Hra: z Lubelskiego. — Skarzyński Tomasz Oby: z Pułtuskiego. — Wodzyński Maciej Kasztelan z Golebiewa. — Niemoiewski b. Jeneral zRatowa. — Ełowski Lud: Kanonik z Krakowa. — Woiaowski Biskup z Lublina. — Burzyński Biskup z Sandomierza. — Walichnowski Andrzej Oby: z Krakowskiego. — Szlaski Władys: Oby: z Pułtuską. — Skarzyński Tomasz Oby: z Pułtuskiego. — Trzeszczkowski Prezes z Łomży. — Jarmiński Sędzia z Stani:
DONIESIENIA.

Osoba obeznana z gospodarstwem, życzę wejść w obowiązki na wieś, na Rządce do Dóbr; zgłosić się na Stare Miasto pod Nr 60 na 1 piętro od frontu.

Losy do 3ciej Klasy 29tej Loterji Nr 1,175. 9,129. 26,711. 26,712. ćwierciowe zaginęły. Wygrana zatem na takowe paśe mogąca prawnym tylko właścicielom w moiej Kontroli i zapisanym wypłacona będzie. — A. Werthejm.

Ktoby dostarczył lub wiedział gdzie się znajdują skradzione od kilku dni, Koszule cienkie dżamskie z Lit; M. M. i Spodnica pikowa w kwiatki, niech raczy do nieść za nadgodą pod Nr 532 przy ulicy podwal.

 Ktoby sobie życzyl kwalifikowanych osób na Kommissarza. Rachmistrza a równie zastępcę Wojtę Gminy lub Pisarza procentowego do dóbr; raczy poinformować się u JP. Wolskiego na Krakow. Przed. pod Nr 432.

Potrzebny jest na Prowincją Ogrodnik nie żonaty, któryby oprócz udowodnionej biegłości we wszystkich gatunkach ogrodnictwa, posiadał praktyczną znać iomość uprawy chmielu ianyżu. Zgłosić się pod Nr 10 Hotelu Wileńskiego, lub do Szwejara tamże.

Nowy Mazurek skomponowany na Pianoforte przez JP. Dobrzyńskiego wyszedł w Składzie muzyki Fr: Kluskiego przy ulicy Miodowej, cena gro: 15.

Dobra dziedziczne Szlacheckie o mil 3 i pół od Warszawy, o jedną milę od Wisły, blisko traktu Lubelskiego położone, do których przez 2 mile gościniec szkose prowadzi, składające się z kilku Folwarków, obejmujące gruntu, Łak i obszernych lasów, blisko 100 wlok chlebińskich, są z wolnej ręki czy wcałości czy pojedynczo każdy Folwark do sprzedania, pod warun-

kami dla Kupców korzystnemi; wiadomość lepszą w tym względzie można powziąć u W. Gąsiewskiego Urzędnika Cywil: przy ulicy Nowy Swiat Nr 1737 blisko Złotych Krzyżów mieszkającego.

Zwolnej ręki wyprzedaje się za bardzo mierną cenę w Woiewództwie Plockiem nad rzeką znaczną 1/8 mile od Wisły, 4 milę od Torunia, Erbpachtowy Miya i Tartak w którym 2 kamienie do Maki, kamień do Kaszy i 2 kamienie do Krup znajdując się, gdzie rocznie 6500 Szeffi różnego zboża i 400 Szeffi Jęczmienia wymiela, a w Tartaku 9, do 10,000 krojów Bałów rzną się. Na gruncie tym 70 Szeffi zboża zimowego a 72 iarego! wysiać można, 60 fur Siana, a 30 fur 4 konnych Potrawu zbiera się. Z potrzebnymi budowlami w dobrym stanie opatrzone. Także złp: 12,000 primo loco hypotekowane na wsi Kwiatkowo w Woie: Plockiem, w Obwodzie Praszyskim w raz z zł: 10,774 z procentami i inż uznanemi kosztami Sądowemi, są do sprzedania, gdzie właściciel tych summ obowiązuje się, summę na 2 i 3 miejsce hypotekowane wymazać. Ktoby chciał nabyć takowe, raczy się udać do Kaitoru Loterji Klasyecznej JP. Karóla Deplera przy ulicy Miodowej Nr 486 u którego bliższą wiadomość nabyć może.

 Sprzedaż. Dwa Domy z stodołami i innemi przyległemi Budynekami w raz z gruntem wynoszącym morgów Chet: 67 licząc w to i Łaki, z iednym ogrodem fruktowym, w mieście odległym od Warszawy na mil 3, z wolnej ręki każdego czasu są gotowizną są do sprzedania. Życzący sobie nabyć, o bliższych warunkach wiadomość powziąć może w Drukarni Kurjera.

 Karetka podróżna tak zwana Baszarda z wszelkimi wygodami dla podróżnych w najlepszym stanie, jest do sprzedania w domu przy ulicy Leśno pod Nr 655, po informacją zgłosić się na 1 piętro.

Do uslug Ekonomicznych i zastępstwa Wojtę Gminy, potrzebna jest osoba dobrami świadectwami opatrzona, od S. Jana r.b.; życzęcy takowego miejsca ma ię zgłosić do Drukarni Kurjera.

w Dniu 7 b.m. przed południem, z domu naprzeciw Zamku na rogu ulicy Sto Jańskiej, zginęła Suczka z gatunku wyżłow angieli: biała, z uszami kasztanowatemi długimi kosmatemi, z łatką na krzyżu i na boku także kasztanowata, ogon kosmaty. Kto taką odda do właściciela Hotelu Litewskiego przy ulicy Nowo: Senatorskiej, otrzyma nadgrody dukatów 3.

Wczoraj wyciągnięto Nra 7. 46. 26. 60. 4,